

Tisková zpráva STEM/MARKKontakt: Zuzana Švalbová, svalbova@stemmark.cz, 737455462

V Praze, 15. 07. 2024

Povinné psychotesty pro získání zbrojního průkazu a registr držitelů střelných zbraní mají značnou podporu veřejnosti

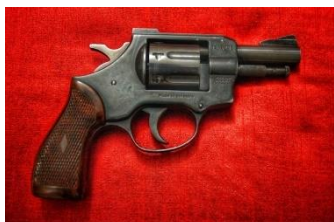

Foto: Arnav Singhal

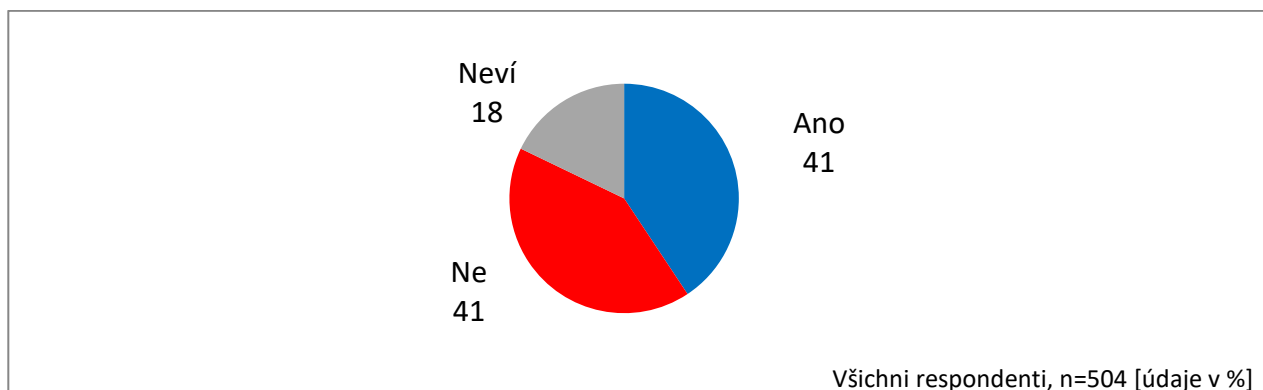
Výzkumná agentura STEM/MARK zjistila, že lidé by si přáli zpřísnit právní úpravu pro nabývání a držení střelné zbraně a současné podmínky pro získání zbrojního průkazu považují za příliš snadné. Veřejnost by si také přála zavedení evidence držitelů střelných zbraní. Celkově jsou ale Češi ve vztahu ke zbraním vcelku liberální.

Právní úpravu je třeba zpřísnit

Současná právní úprava nabývání a držení střelných zbraní má vyrovnaný podíl příznivců i odpůrců – jsou s ní spokojeny pouze dvě pětiny populace a stejně velká část je s ní nespokojena. Necelá pětina nemá na věc názor.

Důvody nespokojenosti jsou zejména nedostatečné prověření psychického stavu žadatele, benevolentní pravidla pro získání zbrojního průkazu a chybějící kontinuální kontrola držitelů zbrojních průkazů.

Graf 1: Spokojenost s právní úpravou nabývání a držení střelných zbraní

Pravdou je, že jen malá část populace právní úpravu zná, ať už podrobně (4 %) nebo zhruba (27 %), naopak v populaci převažují lidé, kteří ji neznají nebo si nejsou ohledně znalosti jistí.

Graf 2: Znalost právní úpravy nabývání a držení střelných zbraní

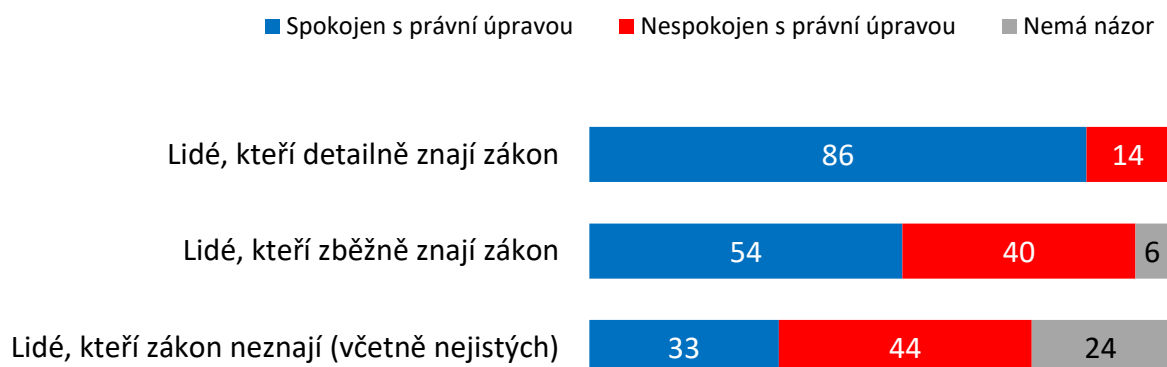

Všichni respondenti, n=504 [údaje v %]

Spokojení s právní úpravou jsou častěji lidé, kteří ji detailně znají, a naopak nespokojení jsou častěji lidé, kteří ji znají jen zběžně nebo vůbec. To souvisí patrně s tím, že právní úpravu znají častěji lidé, kteří měli motivaci se s ní seznámit (zájem o téma, zájem o zbrojní průkaz nebo vlastnictví zbraně) a jejichž vztah k tématu je tudíž pozitivnější.

Nespokojenost s právní úpravou lze tedy chápat jako vnímání jejích důsledků a dopadů na život ostatních, a ne jako nespokojenost se zněním zákona. Jedním z těchto důsledků byla i loňská tragédie na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy.

Graf 3: Spokojenost v závislosti na znalosti úpravy

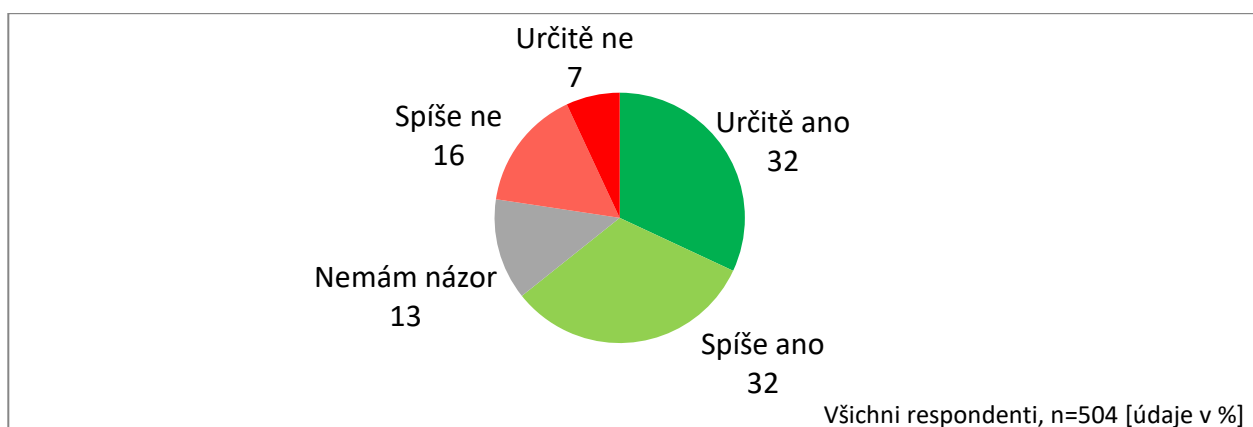

Všichni respondenti, n=504 [údaje v %]

Pro zpřísnění zákona upravujícího držení střelných zbraní se vyslovilo 64 % respondentů. Navrhované zpřísnění by mělo zahrnovat zejména povinné psychotesty (to si myslí 87 % z nich), přísnější lékařské prohlídky (72 % z nich) a právo policie zadržet v odůvodněných případech zbraň (56 % z nich).

Pro dokreslení uvádíme, že názor veřejnosti na zavedení povinných psychotestů agentura STEM/MARK zjišťovala už v r. 2011, kdy souhlasilo 94 % oslovených (2 % lidí byla proti, 4 % lidí nesouhlasila).

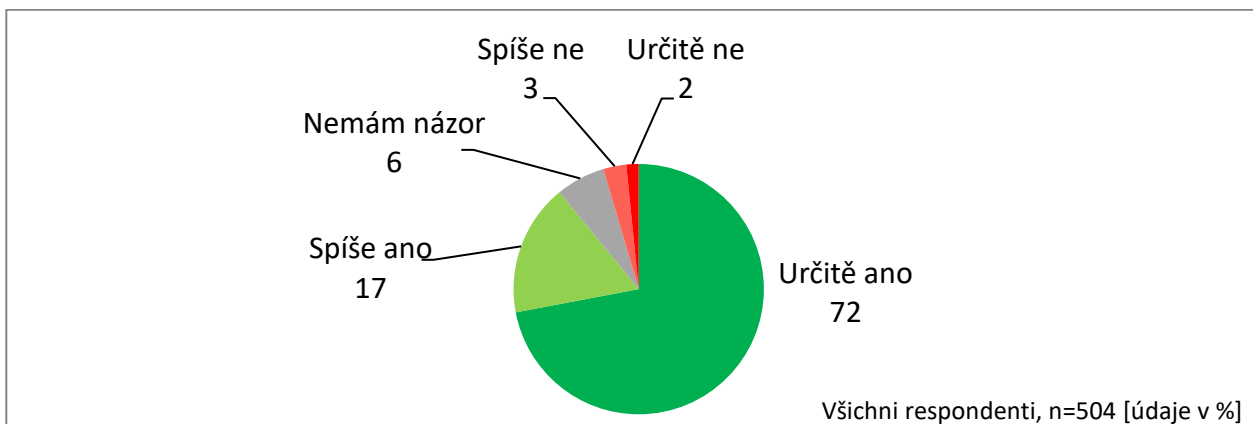
Graf 4: Zpřísnění zákona nad rámec současného stavu

Všichni respondenti, n=504 [údaje v %]

Lidé se dále vyslovili pro zavedení evidence držitelů střelných zbraní – souhlasí s ním 89 % lidí. Proti existenci registru bylo 5 % lidí a zbylých 6 % na to nemá žádný názor.

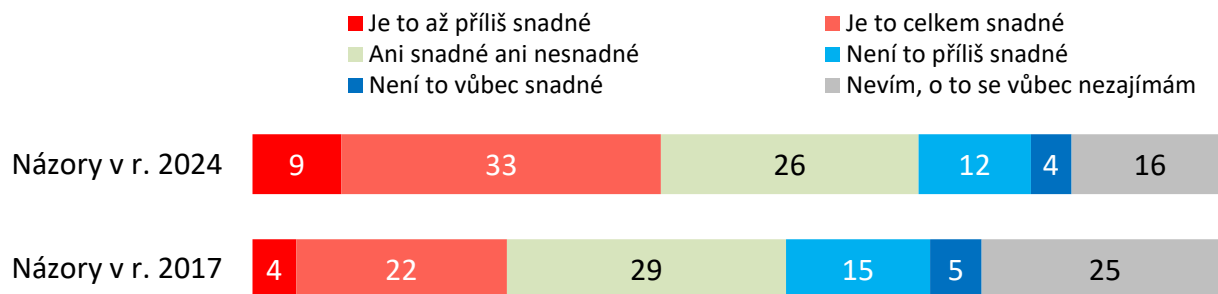
Graf 5: Zavedení evidence držitelů střelných zbraní

Pravidla pro zbrojní průkaz jsou snadná

Podle dvou pětin respondentů (42 %) jsou u nás podmínky pro získání zbrojního průkazu snadné a naopak jen 16 % považuje za obtížné. Čtvrtina respondentů (26 %) je považuje za něco mezi tím a zbylých 16 % nemá názor. **Proti roku 2017 výrazně posílil názor, že je získání průkazu u nás snadné (z 26 % na 42 %), s velkou pravděpodobností se názor veřejnosti změnil** v souvislosti s loňskou tragickou událostí na FF UK.

Graf 6: Snadnost získání zbrojního průkazu v ČR

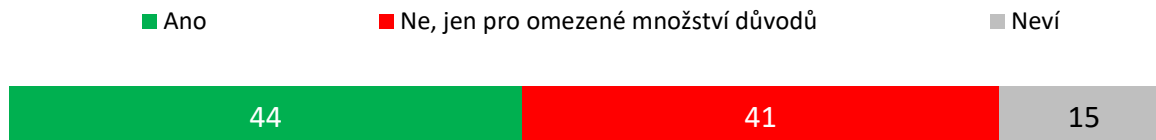

Všichni respondenti, 2024: n=504, 2017: n=514 [údaje v %]

Dostupnost zbrojních průkazů chtějí Češi zachovat

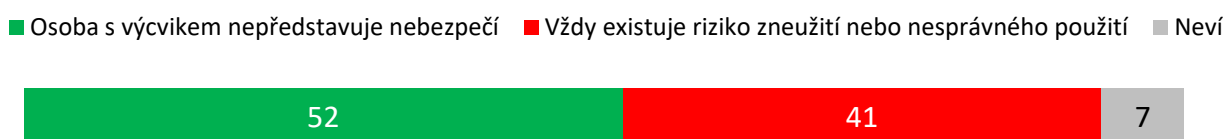
Mírně převažuje názor, že zbrojní průkaz by měl dostat každý, kdo splní podmínky (myslí si to 44 %) nad tím, aby průkaz dostala jen užší skupina osob, které mají pro držení průkazu důvod jako jsou např. lidé, u nichž je střelba součástí profese (to si myslí 41 %). Zbylých 15 % respondentů na to nemá názor. **Nadpoloviční většina lidí se domnívá, že zbraň v ruce poučeného civilisty (osoby s výcvikem) není nebezpečná** (52 %), opak si myslí 41 % a 7 % nemá vyhraněný názor.

Graf 7: Zbrojní průkaz pro každého, kdo splní podmínky

Všichni respondenti, n=504 [údaje v %]

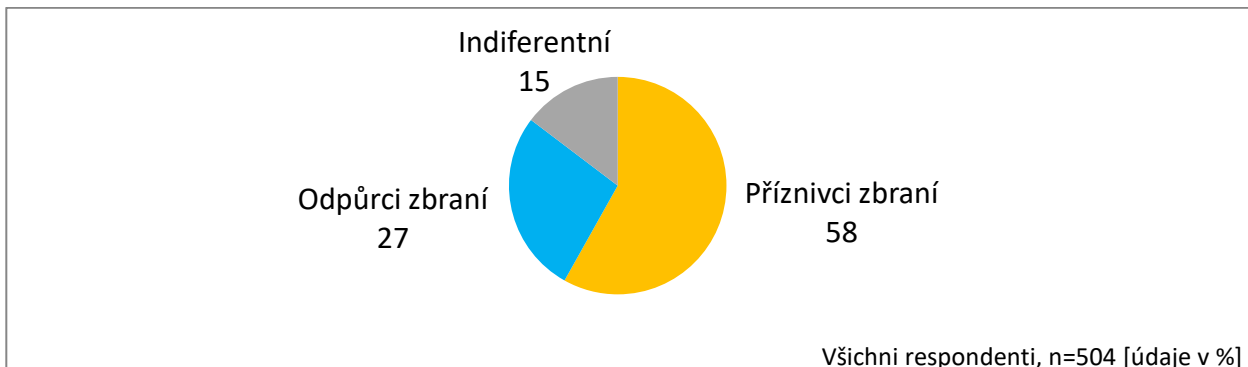
Graf 8: Nebezpečnost zbraně v rukou civilisty

Všichni respondenti, n=504 [údaje v %]

Spojíme-li výše uvedené postoje, lze společnost rozdělit na 3 skupiny: příznivci zbraní (58 %), odpůrci zbraní (27 %) a indiferentní lidé (15 %).

Graf 9: Celkový postoj veřejnosti k držení střelných zbraní

Všichni respondenti, n=504 [údaje v %]

Příznivci zbraní častěji znají zákonnou úpravu této oblasti a jsou s ní spokojeni. Získání zbrojního průkazu považují za nesnadné už dnes. Pravidla pro jeho získání by sice také zpřísnili, ale neomezovali by povolení jen na vybrané důvody nebo skupiny obyvatel. Zbraň držaná osobou s výcvikem podle nich nepředstavuje nebezpečí. Příznivci jsou častěji muži a držitelé zbrojního průkazu.

Na druhé straně odpůrci zbraní sice neznají příslušnou zákonnou úpravu, ale nejsou s ní (resp. s jejími důsledky) spokojeni. Pravidla pro získání zbrojního průkazu by zpřísnili, neboť ta aktuální považují za příliš snadná a nárok na zbrojní průkaz by omezili jen na určité důvody, např. profesního charakteru. Zbraň považují za nebezpečnou i v rukou osoby s výcvikem. Odpůrci jsou častěji ženy a lidé, kteří nevlastní zbrojní průkaz ani o tom neuvažují do budoucna.

„Celkově lze tedy říct, že Češi schvalují možnost držet zbraň na základě zbrojního průkazu pro nejrůznější účely a důvody, ale zároveň chtějí přísnější pravidla pro získání tohoto průkazu. zejména zavedení psychotestů. Dále by si lidé přáli existenci lepší evidenci držitelů střelných zbraní. Liberální nálada české společnosti plyne jednak z teprve 35leté historie možnosti

vlastnit zbrojní průkaz a zbraň a obecné nechuti k tomu, když stát něco reguluje", dodává Zuzana Švalbová z agentury STEM/MARK.

*Výzkumu agentury STEM/MARK uskutečněného prostřednictvím online dotazování na Českém národním panelu se zúčastnilo 504 **osob reprezentujících internetovou populaci ve věku 15 až 64 let**. Šetření probíhalo od 26.6. do 1.7. 2024. Pro srovnání jsou uvedeny výzkumy z let 2011 (n=591) a 2017 (n=514) na podobném vzorku populace.*

Odkaz na web: <https://stemmark.cz/povinne-psychotesty-pro-ziskani-zbrojniho-prukazu-a-registr-drzitelu-strelnych-zbrani-maji-znacnou-podporu-verejnosti/>